

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu, w sprawie z powództwa E. E. przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W., o zapłatę, zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 27.750,95 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22.11.2014 roku do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.982,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Ponadto nakazał zwrócić powódce kwotę 1.372,40 zł. tytułem nadpłaconych wydatków.

Przedmiotowe orzeczenie w części tj.: w zakresie punktu pierwszego wyroku w całości tj. co do kwoty 27.750,95 zł wraz z rozstrzygnięciem o odsetkach oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, apelacją zaskarżyła strona pozwana, która zarzucając rozstrzygnięciu:

I. obrażę przepisów prawa procesowego tj.:

1) naruszenie przepisu art. 233 § 1 w zw. z art. 278 § 1 KPC poprzez dokonanie wadliwej oceny materiału dowodowego (przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów), wskutek naruszenia czynnika ustawowego tej oceny, a wymagającego od sądu oparcia się wyłącznie na prawidłowo przeprowadzonych dowodach, z zachowaniem wymagań dotyczących źródeł dowodzenia, co w tej sprawie polegało na bezpodstawnym dokonaniu ustaleń faktycznych na podstawie opinii biegłego K. G., który sporządzając zarówno opinię podstawową jak i uzupełniająca nie uwzględnił:

a) postanowień umowy generalnej ubezpieczenia mienia w leasingu łączącej (...) S.A. z (...) Sp. z o.o. określającej sposób ustalania odszkodowania na wypadek szkody i mogącej stanowić w tej sprawie jedyne źródło odpowiedzialności pozwanego,

b) ogólnych warunków ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 10 grudnia 2003 r. określających treść, zasady, warunki oraz zakres umowy ubezpieczenia, w tym sposób ustalania odszkodowania przysługującego z umowy,

c) akt szkody nr (...) na płycie CD powołanych przez pozwanego dla ustalenia okoliczności szkody z dnia 29 maja 2014 r., przyczyny i sposobu jej powstania, ustaleń dokonanych w trakcie postępowania likwidacyjnego, a przede wszystkim obrazujących stan sieczkarki samochodowej C. J. (...) (jej uszkodzeń) bezpośrednio po szkodzie,

co w konsekwencji doprowadziło do bezpodstawnego przyjęcia, że pozwany ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za zdarzenie z dnia 29 maja 2014 r. i zasądzenia świadczenia umownego przekraczającego wysokość odszkodowania pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą;

1) naruszenie przepisu art. 217 § 2 i 3 w zw. z art. 214 KPC poprzez dopuszczenie przez Sąd spóźnionego dowodu z opinii uzupełniającej biegłego, który został zgłoszony po terminie określonym przez Sąd do wnoszenia uwag do opinii biegłego, na posiedzeniu, na którym rozprawa powinna zostać zamknięta, co w konsekwencji doprowadziło do odroczenia rozprawy, a tym samym spowodowało przewlekłość postępowania;

2) naruszenie przepisu art. 232 KPC poprzez przyjęcie za udowodnioną okoliczność, że w dniu 29 maja 2014 r. doszło do zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w myśl ogólnych warunków ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 10 grudnia 2003 r., oraz że powódce przysługuje świadczenie umowne w wysokości zasądzonej wyrokiem, mimo braku dowodów w tym zakresie, ponieważ opinie biegłego sądowego sporządzone w niniejszym postępowaniu były wadliwe jako że nie uwzględniały istotnej części materiału dowodowego tj. postanowień umowy generalnej ubezpieczenia mienia w leasingu, ww. ogólnych warunków ubezpieczenia, a przede wszystkim akt szkody nr (...) na płycie CD i w związku z tym nie mogły stanowić podstawy rozstrzygnięcia,

co w konsekwencji doprowadziło do bezpodstawnego przyjęcia, że pozwany ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za zdarzenie z dnia 29 maja 2014 r. i zasądzenia świadczenia umownego przekraczającego wysokość odszkodowania pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą;

I. naruszenie prawa materialnego tj.:

1) naruszenie przepisu art. 361 § 1 w zw. z art. 8241 KC w zw. z Umową Generalną Mienia w Leasingu nr (...)w zw. z Ogólnymi warunkami ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...), w postaci zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda świadczenia umownego przekraczającego wysokość odszkodowania pozostającego w adekwatnym związku przyczynowy ze szkodą, poprzez przyznanie odszkodowania obliczonego z pominięciem postanowień umownych wynikających z ww. umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia;

2) naruszenie przepisu art. 6 KC w zw. z art. 805 § 1 KC w zw. z Umową Generalną Mienia w Leasingu nr (...) w zw. z Ogólnymi warunkami ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...), poprzez uznanie, że powód udowodnił, że w dniu 29 maja 2014 r. doszło do zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w myśl ogólnych warunków ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 10 grudnia 2003 r., oraz że powódce przysługuje świadczenie umowne w wysokości zasądzonej wyrokiem, mimo braku dowodów w tym zakresie, ponieważ opinie biegłego sądowego sporządzone w niniejszym postępowaniu były wadliwe jako że nie uwzględniały istotnej części materiału dowodowego tj. postanowień umowy generalnej ubezpieczenia mienia w leasingu, ww. ogólnych warunków ubezpieczenia, a przede wszystkim akt szkody nr (...) na płycie CD i w związku z tym nie mogły stanowić podstawy rozstrzygnięcia,

wniosła o zmianę skarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części tj. co do kwoty 27.750,95 zł, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania; rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm przepisanych.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację pozwanej wniosła o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej jest zasadna a jej uwzględnienie prowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku. Jak słusznie wskazuje strona pozwana w przedmiotowej sprawie okolicznościami spornymi pomiędzy stronami była zarówno zasada odpowiedzialności jak i wysokość świadczenia umownego. Sąd Rejonowy ustalając zasadę odpowiedzialności strony pozwanej oraz wysokość szkody oparł się na opinii powołanego w sprawie biegłego sądowego, który wskazał, że uszkodzenia poszczególnych części spornej sieczkami miały charakter uszkodzeń nagłych i awaryjnych. Biegły zaznaczył przy tym, że w trakcie oględzin maszyny nie stwierdził żadnych oznak korozji na wale dogniatającym, transportowym oraz zgarniającym. Z kolei odnosząc się do ustalenia wartości szkody poniesionej przez powódkę wskazał, że „załączona przez powódkę w aktach sprawy faktura (...) nr (...) z dnia 2014-06-11 na kwotę łączną 28.750,95 zł netto zawierająca ceny netto za poszczególne uszkodzone części sieczkami samobieżnej (...) nie budzi zastrzeżeń biegłego, z uwagi na fakt iż nie odbiegają one od średnich cen rynkowych i należy je uznać za zasadne koszty naprawy szkody”. Opierając się na wnioskach wynikających z opinii biegłego sądowego, również w zakresie uzupełnionym przez niego na wniosek strony powodowej, Sąd I instancji całkowicie pominął przy ocenie tegoż dowodu okoliczność, iż zarówno podstawa odpowiedzialności strony pozwanej jak również wysokość należnego odszkodowania winna zostać ustalona w sprawie w oparciu o postanowienia umowy generalnej ubezpieczenia mienia w leasingu łączącej (...) S.A. z (...) Sp. z o.o. określającej sposób ustalania odszkodowania na wypadek szkody i mogącej stanowić w tej sprawie jedyne źródło odpowiedzialności pozwanego, ogólnych warunków ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 10 grudnia 2003 r. określających treść, zasady, warunki oraz zakres umowy ubezpieczenia, w tym sposób ustalania odszkodowania

przysługującego z umowy, akt szkody nr (...) na płycie CD powołanych przez pozwanego dla ustalenia okoliczności szkody z dnia 29 maja 2014 r., przyczyny i sposobu jej powstania, ustaleń dokonanych w trakcie postępowania likwidacyjnego, a przede wszystkim obrazujących stan sieczkarki samojezdnej C. J. (...) (jej uszkodzeń) bezpośrednio po szkodzie. Biegły w opinii podstawowej jak i uzupełniającej nie uwzględnił przesłanek określonych wprost w postanowieniach umownych łączących ubezpieczyciela i leasingodawcę, które miały istotne znaczenie w niniejszej sprawie. Dodatkowo należy zauważyć, że biegły na rozprawie w dniu 16.02.2016 r. przyznał, że sporządzając zarówno opinię podstawową jak i opinię uzupełniającą nie zapoznał się z aktami szkody nr (...) znajdującymi się na załączonej do akt sprawy płycie CD. Biegły tym samym nie porównał stanu uszkodzonych elementów sieczkarki samojezdnej C. J. (...) bezpośrednio po szkodzie z dnia 29.05.2014 r. ze stanem jaki zastał w czasie oględzin w dniu 16.06.2015 r. W dokumentacji zdjęciowej znajdującej się w aktach szkody uwidocznione były liczne obicia wału dogniatającego, które spowodowały jego korozję. Zdjęcia wykonane bezpośrednio po szkodzie obrazują także wypracowania zębów na całej długości wału wciągającego oraz wykruszenia noży, co świadczy o wielokrotnym (a nie jednorazowym) kontakcie ww. elementów z ciałami obcymi, przez cały okres eksploatacji sieczkami. Uszkodzenia maszyny widoczne były na całej długości elementów pracujących, a nie w jednym, określonym miejscu (punktowo). Biegły natomiast kategorycznie stwierdził, że uszkodzenia przez niego zaobserwowane z całą pewnością nie są wynikiem naturalnego, normalnego zużycia. Skoro biegły nie zapoznał się z aktami szkody to nie mógł w sposób prawidłowy i obiektywny ustalić rzeczywistej przyczyny szkody, w szczególności, że dokonane przez niego oględziny zostały przeprowadzone ponad rok po zdarzeniu i stan uszkodzonych elementów mógł się w tym czasie diametralnie zmienić. Konsekwencją powyższego było naruszenie przepisu art. 232 KPC poprzez przyjęcie przez Sąd Rejonowy za udowodnioną okoliczność, że w dniu 29 maja 2014 r. doszło do zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w myśl ogólnych warunków ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 10 grudnia 2003 r., oraz że powódce przysługuje świadczenie umowne w wysokości zasądzonej wyrokiem, mimo braku dowodów w tym zakresie, ponieważ opinie biegłego sądowego sporządzone w niniejszym postępowaniu były wadliwe jako że nie uwzględniały istotnej części materiału dowodowego tj. postanowień umowy generalnej ubezpieczenia mienia w leasingu, ww. ogólnych warunków ubezpieczenia, a przede wszystkim akt szkody nr (...) na płycie CD i w związku z tym nie mogły stanowić podstawy rozstrzygnięcia. W tym więc zakresie Sąd I instancji dopuścił się naruszenia zasady prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dając w całości wiarę wnioskowi wynikającemu z opinii biegłego, pomimo występujących w niej sprzeczności oraz braku odniesienia biegłego przy kalkulacji wysokości szkody do postanowień umowy ubezpieczenia.

Konsekwencją naruszenia przepisów prawa procesowego, w szczególności w aspekcie postępowania dowodowego, było naruszenie przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 361 § 1 w zw. z art. 824⁽¹⁾ KC w zw. z Umową (...) nr (...) w zw. z Ogólnymi warunkami ubezpieczenia przedsiębiorstw od wszystkich ryzyk zatwierdzonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...), w postaci zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda świadczenia umownego przekraczającego wysokość odszkodowania pozostającego w adekwatnym związku przyczynowy ze szkodą, poprzez przyznanie odszkodowania obliczonego z pominięciem postanowień umownych wynikających z ww. umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia. Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, a w szczególności dowód z opinii biegłego nie dawał podstaw do uznania aby zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dawał podstawy do przyjęcia wykazania w sposób właściwy zarówno zasady odpowiedzialności pozwanego jak i wysokości szkody.

Wobec powyższego, uznając, iż w przedmiotowej sprawie zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w znacznym zakresie, zaś Sąd Rejonowy nie uwzględniając warunków postanowień umowy ubezpieczenia przy określeniu przesłanek odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela oraz wysokości należnego odszkodowania, nie rozpoznał istoty sprawy, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. zachodziła konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia, w tym zakresie kosztów postępowania apelacyjnego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien rozważyć celowość dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego na okoliczność przyczyn wystąpienia szkody oraz jej wysokości z uwzględnieniem jednak zarówno całości

dowodów zaofiarowanych przez strony, w szczególności dowodów zgromadzonych w aktach szkodowych nr (...) na płycie CD załączonej do sprawy jak i postanowień umownych w postaci postanowień umowy generalnej ubezpieczenia mienia w leasingu oraz ogólnych warunków w/w ubezpieczenia. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w oznaczonym wyżej zakresie Sąd I instancji winien ponownie dokonać oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w zakresie jego wiarygodności i istotności z punktu widzenia rozstrzygnięcia sporu.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji wyroku.